

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ37/2020

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα την 8^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020), ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.30 π.μ. επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων:** Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος
- 2. Μέλη:** Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Μαρία Συλιανίδη
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγητής: Δρ. Δημήτριος Θεοδωράς, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, ο εισηγητής Δρ. Δ. Θεοδωράς καθώς και η Αν. Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης Αικ. Θεοδωροπούλου, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς»

προϋπολογισθείσας δαπάνης 297.196,10€ χωρίς ΦΠΑ, για τις ανάγκες της ΠΕ Αρκαδίας.

1. Με το αριθμ. 81295/19925/8-4-2020 έγγραφο της Περιφέρειας Πελοποννήσου (αριθμ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1984/8-4-2020), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011 για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς», προϋπολογισθείσας δαπάνης 297.196,10€ χωρίς ΦΠΑ, για τις ανάγκες της ΠΕ Αρκαδίας, σε συνέχεια άγονου ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.).

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 2.1 Με την αριθμ. 50800/12047/25-2-2020 Διακήρυξή του (ΑΔΑΜ: 20PROC006358768 2020-2-28), η Περιφέρεια Πελοποννήσου διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς», συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 329.237,70€ χωρίς ΦΠΑ με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Η Σύμβαση είχε διάρκεια από την ημερομηνία ανάρτησής της στο ΚΗΜΔΗΣ μέχρι 15/11/2020. Ως ημερομηνία έναρξης ορίστηκε η 28η Φεβρουαρίου 2020 και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr, ορίστηκε η 30η Μαρτίου 2020 και ώρα 21:00. Ως ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης προσφορών του διαγωνισμού ορίστηκε η 3η Απριλίου 2020 και ώρα 09:00. Ο διαγωνισμός πήρε Αριθμό Συστήματος 89340 στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και αναρτήθηκε την 28η Φεβρουαρίου 2020. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει δεκαέξι (16) τμήματα όπως απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα και κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να συμμετέχει υποβάλλοντας προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα.

ΤΜΗΜΑ	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑ-ΤΕΥΟΜΕ-ΝΩΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΤΡΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ/ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΨΕΚΑΖΟ ΜΕΝΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ/ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ/ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ 3,8 ΨΕΚΑΣΜΟΥΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΓΙΑ 3,8 ΨΕΚΑΣΜΟΥΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ ΑΝΑ ΨΕΚΑΖΟΜΕΝΟ ΔΕΝΤΡΟ (ΕΥΡΩ)
1	ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΚΑΛΤΕΖΕΣ ΚΟΛΛΙΝΕΣ	107000	27000	13500	6720,30	26632,30	0,131
				48000	24000	11947,20		

		ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ		32000	16000	7964,80		
2	ΤΡΙΠΟΛΗΣ Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΕΛΑΙΟΧΩΡΙ	83000	73000	36500	17198,80	19554,80	0,124
		ΑΓ. ΣΟΦΙΑ		10000	5000	2356,00		
3	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	59000	46000	23000	10837,60	13900,40	0,124
		ΠΕΡΔΙΚΟΒΡΥΣΗ		13000	6500	3062,80		
4	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΣΤΟΛΟΣ	80000	80000	40000	18848,00	18848,00	0,124
5	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΠΛΑΤΑΝΑ	27000	27000	13500	6361,20	6361,20	0,124
6	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΔΟΛΙΑΝΑ	267000	267000	133500	52759,20	52759,20	0,104
7	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΑΣΤΡΟΣ	240000	220000	110000	39292,00	42864,00	0,094
		Κ. ΒΕΡΒΕΝΑ		20000	10000	3572,00		
8	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΠΑΡ. ΑΣΤΡΟΣ	27000	27000	13500	4822,20	4822,20	0,094
9	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟ	40000	40000	20000	7904,00	7904,00	0,104
10	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΜΕΛΙΓΟΥ	73000	73000	36500	13037,80	13037,80	0,094
11	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΚΟΡΑΚΟΒΟΥΝΙ (ΕΚΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ)	76000	76000	38000	13573,60	13573,60	0,094
12	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΧΑΡΑΔΡΟΣ	63000	53000	26500	12486,80	14842,80	0,124
		ΠΛΑΤΑΝΟΣ		10000	5000	2356,00		
13	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ	113000	113000	56500	20181,80	20181,80	0,094
14	Β. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΠΡΑΣΤΟΣ	30000	30000	15000	7068,00	7068,00	0,124
15	Ν. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΤΥΡΟΣ	140000	80000	40000	19912,00	34846,00	0,131
		ΣΑΠΟΥΝΑΚΑΪΪΚΑ		30000	15000	7467,00		
		ΠΕΡΑ ΜΕΛΑΝΑ		30000	15000	7467,00		
16	Ν. ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ	136000	20000	10000	4712,00	32041,60	0,124
		ΛΕΩΝΙΔΙΟ		53000	26500	12486,80		
		ΠΟΥΛΙΘΡΑ		50000	25000	11780,00		
		ΠΗΓΑΔΙ		13000	6500	3062,80		

ΣΥΝΟΛΟ	1.561.000	780.500	329.237,70	329.237,70
--------	-----------	---------	------------	------------

- 2.2 Περίληψη της Διακήρυξης στάλθηκε, με ηλεκτρονικά μέσα την 25η Φεβρουαρίου 2020 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία και δημοσιεύτηκε την 26η Φεβρουαρίου 2020 (S 040–095011).
- 2.3 Περίληψη της Διακήρυξης (ΑΔΑ: 6ΔΒ57Λ1-ΧΤΟ) δημοσιεύτηκε την 1/3/2020 στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΝΕΑ».
- 2.4 Επιπρόσθετα, όλο το τεύχος της Διακήρυξης αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ και στην ιστοσελίδα www.ppef.gov.gr την 28^η Φεβρουαρίου 2020.
- 2.5 Με το αριθμ. 1/3-4-2020 Πρακτικό (Δικαιολογητικά συμμετοχής - Τεχνική προσφορά), η Επιτροπή του Διαγωνισμού α) διαπίστωσε ότι υποβλήθηκε μία ηλεκτρονική προσφορά για το τμήμα 16 και β) έκανε αποδεκτή την προσφορά του οικονομικού φορέα [...] για το τμήμα 16 διότι η προσφορά του ήταν σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης.
- 2.6 Με το αριθμ. 2/3-4-2020 Πρακτικό (Αποσφράγιση οικονομικών προσφορών), η Επιτροπή του Διαγωνισμού α) ανέδειξε προσωρινό μειοδότη για το τμήμα 16 τον οικονομικό φορέα [...], β) πρότεινε την ματαίωση του διαγωνισμού και την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τα τμήματα 1-15 λόγω μη υποβολής προσφορών.
- 2.7 Με την αριθμ. 440/2020 16-4-2020 Απόφασή (Ψηφιακά Υπογεγραμμένη) της, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Πελοποννήσου ενέκρινε τα ανωτέρω Πρακτικά, κήρυξε άγονο το διαγωνισμό για τα τμήματα 1-15 και πρότεινε την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 2, περ. α του ν. 4412/2016.
- 2.8 Με το αριθμ. 81295/19925/8-4-2020 έγγραφό της, η Περιφέρεια Πελοποννήσου βεβαιώνει ότι δεν ασκήθηκαν Ενστάσεις, Προσφυγές ή Ένδικα Μέσα κατά του διαγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της Διακήρυξης.
- 2.9 Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Πελοποννήσου με το προαναφερόμενο έγγραφό της, στο οποίο επισυνάπτεται σχέδιο Απόφασης, ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου να προσφύγει στη **διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τα τμήματα 1-15 που δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 297.196,10 € χωρίς ΦΠΑ για τις ανάγκες της ΠΕ Αρκαδίας, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης.**

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει ότι: «2.α. Οι αποφάσεις των αναθετουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147), εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας

βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. [...]

4. Το άρθρο 5 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α., ορίζονται τα ακόλουθα: ...β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. β) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. [...]. Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις άνω περιπτώσεις α', β', και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ».

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού 2017/2365 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2017 "για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων", το ανωτέρω χρηματικό όριο (των 209.000€) του αρθ. 5 στοιχείο γ' του ν. 4412/2016, το οποίο αφορά τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, όπως η αιτούσα, έχει τροποποιηθεί από 1.1.2018 και για τα έτη 2018 και 2019 στο ποσό των 221.000€, ενώ από 01.01.2020 τροποποιήθηκε στο ποσό των 214.000€, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ όσον αφορά στα κατώτατα χρηματικά όρια για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων.

5. Το άρθρο 6 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή προβλέπει απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών για τους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει υπόψη της τα ποσά αυτά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης 2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου. Με διαπιστωτική πράξη του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή του Διοικητή ή του Προέδρου για τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ορίζονται οι ανεξάρτητες επιχειρησιακές μονάδες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που πληρούν τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να

αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...].».

6. Το άρθρο 27 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 60 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 67. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. [...]. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντμήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37.[...]».
7. Το άρθρο 32, του Ν. 4412/2016 (Α' 147), το οποίο ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει ότι: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της. Μη κατάλληλη θεωρείται μια προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. [...].».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

8. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Πελοποννήσου αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης ανάθεσης υπηρεσιών μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης βάσει της παραγράφου 2, περίπτωση α' του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.
9. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης ανάθεσης υπηρεσιών προϋπολογισμού 297.196,10 € χωρίς ΦΠΑ, σε συνέχεια ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων προϋπολογισμού 329.237,70 € χωρίς ΦΠΑ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή γνώμης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει.
10. Επισημαίνεται ότι, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32, παράγραφος 2, περ. α', προκειμένου να προσφύγει μία Αναθέτουσα

Αρχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ήτοι στην εξεταζόμενη περίπτωση, είναι: **α)** η νομίμως διεξαχθείσα ανοικτή διαδικασία και **β)** η μη υποβολή προσφοράς, **γ)** η μη ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης.

- 11.** Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).
- 12.** Ειδικότερα δε, σχετικά με την υπό σημείο 11.α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή παραγράφου 2, εδάφιο α' του άρθρου 32, συνέχεται άμεσα με τον προηγούμενο αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ - Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ - Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).
- 13.** Ως προς την προϋπόθεση προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) για την «Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς», προϋπολογισθείσας δαπάνης 329,237,70 €

χωρίς ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Η εν λόγω Διακήρυξη, για την οποία τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από την συμμετοχή του στον διαγωνισμό και τηρήθηκε η ελάχιστη προθεσμία υποβολής προσφορών του αρ. 27 ν. 4412/2016.

14. Ως προς την προϋπόθεση της μη υποβολής προσφορών, από το παραταθέν ιστορικό προκύπτει ότι με την αριθμ. 440/2020 6-4-2020 Απόφασή της, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Πελοποννήσου ενέκρινε τα σχετικά Πρακτικά και κήρυξε άγονο το διαγωνισμό για τα τμήματα 1-15 προϋπολογισμού 297.196,10 € χωρίς ΦΠΑ, για τα οποία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά και ως εκ τούτου ζητά την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.
15. Ως προς την προϋπόθεση της μη ουσιάδους τροποποίησης των αρχικών όρων της σύμβασης, στο υποβληθέν σχέδιο Απόφασής της, η Περιφέρεια Πελοποννήσου ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να προσφύγει στην διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς τροποποίηση των όρων της αρχικής Σύμβασης.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή **ομοφώνως** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης Γνώμης, επί του το υπ' αριθμ. 81295/19925/8-4-2020 εγγράφου αιτήματος της **Περιφέρειας Πελοποννήσου** (αριθμ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1984/8-4-2020), με το οποίο ζητείται η παροχή σύμφωνης Γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 για την **«Ανάδειξη Εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδένδρων στα πλαίσια του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς»**, προϋπολογισθείσας δαπάνης 297.196,10€ χωρίς ΦΠΑ, για τις ανάγκες της **ΠΕ Αρκαδίας**, σε συνέχεια άγονου ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Μαΐου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης